

Combinatiefunctionaris Bibliocenter Weert

Lezen is belangrijk:

Wetenschappelijk onderzoek naar wat lezen doet met de taalontwikkeling van kinderen leverde het volgende op:

- Kinderen die veel lezen scoren hoger op de Cito-toetsen taal, wiskunde en studievoordigheden (Kortlever & Lemmens, 2011)
- Kinderen die veel lezen zijn beter in begrijpend lezen, spelling, grammatica en schrijven (Bus & Mol, 2011)
- Kinderen die veel lezen, kennen meer woorden. Wie iedere dag een kwartier in een boek leest, kan 1000 nieuwe woorden per jaar leren (Bus & Mol, 2011)
- Kinderen van ouders die zelf lezen en die met hun kind praten over boeken komen verder in het onderwijs (Notten, 2011)

Volgens de Stichting Lezen hebben 1,3 miljoen Nederlanders tussen de 16 en 65 jaar grote moeite met lezen en schrijven. Dat is ongeveer 7 procent van de bevolking. Alarmerender is dat ruim 14 procent van de huidige 15-jarigen het risico loopt om later laaggeletterd te zijn.

Kinderen halen steeds vaker aan het einde van de basisschool ruimschoots de referentieniveaus voor taal. Maar ze zakken op latere leeftijd weer weg. Goed leesonderwijs is een belangrijk middel om laaggeletterdheid te voorkomen, maar dat is niet genoeg. Dat komt voor een deel omdat kinderen nooit zelfstandige lezers zijn geworden. Ze hebben leren lezen, maar zijn niet verleid om lezers te worden.

Dat is ook al te zien in de resultaten van de landelijke monitor De bibliotheek op school.

- Het leesplezier neemt af in de hogere groepen
- In groep 8 leest bijna een kwart van de leerlingen thuis zelden of nooit een boek
- Ruim 20% van de jongens vindt lezen niet leuk, tegenover 10 % van de meisjes.

Als combinatiefunctionaris vanuit Bibliocenter is afgelopen schooljaar ondersteuning geven op de volgende gebieden:

- Kinderen verleiden om echte lezers te worden, zodat ze later blijven lezen en zo hun geletterdheid blijven ontwikkelen en onderhouden
- Het bevorderen van het leesplezier bij kinderen (en daardoor de woordenschat en leesbegrip bevorderen).
- Kinderen helpen bij het kiezen van boeken. Het is belangrijk dat kinderen al op jonge leeftijd gericht een boek leren kiezen. Vaak komt het voor dat kinderen willekeurig een boek kiezen en daarin worden teleurgesteld omdat vooraf niet is bepaald of de inhoud aanspreekt, het leesniveau passend is etc. Kinderen die een paar keer zijn teleurgesteld, gaan lezen vervelend vinden.
- Ouders betrekken bij het (voor)lezen en het bevorderen van de leescultuur thuis.
- Ondersteunen bij het collectioneren en zorgen voor een gevarieerde collectie op elk niveau.

- Leerkrachten ondersteunen bij het zoeken naar boeken passend bij thema's en zaak vakken.
- Voorbeeldgedrag voor leerkrachten bij het introduceren van boeken.
- Leren praten over boeken (motivatie hebben voor datgene wat je leest staat centraal).
- Het bijbrengen van informatievaardigheden bij kinderen. Hoe zoek je naar informatie over een onderwerp of schrijver, welke websites zijn betrouwbaar en sluiten aan bij het niveau van de leerlingen.

Met de scholen zijn accountgesprekken gevoerd en afspraken gemaakt over activiteiten die de combinatiefunctionaris kan uitvoeren.

Bij de uitvoering van de activiteiten is ook rekening gehouden met de verschillende competenties die de kinderen nodig hebben om een echte lezer te worden.

Competenties:

Receptief: beleven, voelen, kijken en luisteren, waarnemen, ervaren, herkennen en ontdekken

Creërend: presenteren, denken en doen, verbeelden, spelen, voorspellen en fantaseren

Reflectief: kijken, luisteren en denken, betekenis geven, benoemen, vertellen, formuleren, classificeren en oordelen

Analyserend: betekenis geven, in bredere context plaatsen, verklaren, onderzoeken, verbanden leggen en evalueren

Toetsen:

Een aantal scholen hebben de Monitor Bibliotheek op School geheel of gedeeltelijk afgenomen. Dit is een nulmeting en kan als basis dienen voor toekomstige metingen.

Tussentijds verslag combinatiefunctionaris Bibliocenter Weert schooljaar 2017-2018

School	Activiteiten
Basisschool het Dal	<p>Doel: Boekenkring stimuleren. Verschillende werkvormen voor boekintroductie. Bibliotheekgebruik stimuleren.</p> <p>November 2017: Alle NT2 leerlingen hebben een gratis bibliotheekpas gekregen.</p>
Basisschool Kameleon Monitor	<p>Doel: Nieuwe impuls geven aan woordenschatonderwijs, stimuleren van bibliotheekgebruik en boekenkring in de klas.</p> <p>September 2017: Afsluiten zomerlezen</p> <p>September 2017: Bibliotheekbezoek 'Kom eens kijken in de bieb': groep 3 samen met groep 8: leerlingen wegwijs maken in de bibliotheek. De leerlingen van groep 8 begeleiden de kinderen van groep 3 en helpen hun een boek te kiezen. Ze komen het hele schooljaar 1x in de 6 weken.</p> <p>Februari 2018: Themacollectie dieren.</p> <p>Februari en maart 2018: Introductie thema dieren in alle groepen.</p>
IKC Laar	<p>Doel: Betere boekpresentatie eigen boeken. Hulp bieden bij de aanschaf van een gevarieerde collectie boeken. Kinderen enthousiast maken om te gaan lezen.</p> <p>Augustus 2017: advieslijst boeken voor tutorlezen gemaakt</p> <p>September 2017: afsluiten zomerlezen. Uitreiken leesdiploma.</p> <p>Maart 2018: Workshop boeken beoordelen en kiezen in de groepen 3 tot en met 6.</p> <p>Maart 2018: Themacollectie: Nederlandse kinderjury</p> <p>Maart 2018: Start Kinderjury in de groepen 3 tot en met 6.</p>
Brede school Moesel	<p>Doel: groepsabonnementen intensiever inzetten als aanvulling op eigen collectie en aansluitend bij thema's</p> <p>Maandelijks: Meer leestips en lessuggesties bij boeken. Elke maand worden boeken besproken voor de onderbouw, middenbouw of bovenbouw en worden er leestips bij gegeven. De boeken worden ook op het ouderportaal gezet.</p> <p>November 2017: Artikel in de schoolkrant over het belang van voorlezen.</p> <p>November 2017: Jurylid tijdens de eerste ronde van de Nationale Voorleeswedstrijd.</p> <p>December/januari : Monitor. De school heeft zich aangemeld voor de monitor: Bibliotheek op school. Leerkrachten en leerlingen vullen in de maanden december en januari de monitor in.</p> <p>Januari 2017: Tijdens de Nationale Voorleesdagen voor alle peuters het prentenboek van het jaar 'Ssst de tijger slaapt...' op een interactieve en muzikale manier voorgelezen met</p>

	gebruik van het vertelkastje en allerlei attributen om het verhaal na te kunnen vertellen/spelen.
Basisschool Graswinkel	Doel: aansluiten bij de thema's van jeelo. Januari 2018: Tijdens de Nationale Voorleesdagen voor alle peuters van POV Fluiteend het prentenboek van het jaar 'Ssst de tijger slaapt...' op een interactieve en muzikale manier voorgelezen met gebruik van het vertelkastje en allerlei attributen om het verhaal na te kunnen vertellen/spelen.
Basisschool St. Jozef	Doel: verschillende vormen van een boekenkring. Andere aanpak spreekbeurten geven. Voorbeeld boekpresentatie en boekenkring voor alle groepen aan de leerkrachten tijdens een studiedag
Basisschool Leuken	Doel: Voor de komende jaren: verbeteringstraject technisch lezen. De school is op zoek naar een nieuwe leesmethode voor taal en lezen. Als bekend is welke methode het wordt zal de leesconsulent worden ingeschakeld om te kijken welke leesbevorderingsactiviteiten kunnen worden ingezet om de leesmotivatie en het leesplezier te bevorderen. December-januari: Monitor De school doet mee met de leesmonitor en zal dit over twee jaar herhalen om de vooruitgang te kunnen meten
Basisschool Molenakker	Doel: Meer leestips en lessuggesties bij boeken. Maandelijks: Elke maand worden boeken besproken voor de onderbouw, middenbouw of bovenbouw en worden er leestips bij gegeven. De boeken worden ook op het ouderportaal gezet. Maart 2018: In de bovenbouw zal de collectie in het voorjaar worden opgeschoond. Daarna zal er een advies voor nieuwe aanschaf worden gegeven. Ook zal besproken worden hoe je de collectie optimaal kunt benutten en promoten.
Basisschool Aan de Bron	Doel: aansluiten bij kernconcepten en aan de hand van de thema's leesbevorderingsactiviteiten te doen. Januari 2018: Bij het kernconcept 'Macht en regels' in alle groepen 3 en 4 het thema geïntroduceerd aan de hand van een prentenboek over macht (Tot hier en niet verder van Isabel Minhos Martins). Voor de groepen 5 en 6 een themacollectie gemaakt over macht en regels met een aantal lessuggesties bij verschillende boeken. Januari 2018: Tijdens de Nationale Voorleesdagen voor alle peuters het prentenboek van het jaar 'Ssst de tijger slaapt...' op een interactieve en muzikale manier voorgelezen met

	gebruik van het vertelkastje en allerlei attributen om het verhaal na te kunnen vertellen/spelen.
Basisschool Joannes	<p>Doel: Ondersteunen en introduceren van leesprojecten. Ouderbetrokkenheid bevorderen, leesmotivatie stimuleren. Verschillende werkvormen rondom prentenboeken introduceren in de groepen 1 en 2.</p> <p>September 2017: Afsluiting zomerlezen</p> <p>Januari 2018:Tijdens de Nationale Voorleesdagen voor groep 1/2 het prentenboek van het jaar 'Ssst de tijger slaapt...' op een interactieve en muzikale manier voorgelezen met gebruik van het vertelkastje en allerlei attributen om het verhaal na te kunnen vertellen/spelen. Voorbeeld voor het maken van een verteltafel.</p> <p>Februari 2018:In februari gestart met een schoolbreed leesproject 'Operatie B-day' (boekendag). Doel is om in zes weken tijd met veel plezier thuis zoveel mogelijk boeken te lezen en dat ouders een boek voorlezen. Met een mooie boekencollectie en een ludieke opening werd het project door de leesconsulent geïntroduceerd. De leesconsulent kwam met een generaal naar de school en de kinderen werden uit de klas gehaald omdat ze in de aula op appel moesten. Daar werd aan de hand van een boekenfilmpje en een prentenboek over een generaal het project geopend. De kinderen lezen minimaal vijf dagen per week 20 minuten per dag en/ of worden voorgelezen en de ouders tekenen dit af in een leespaspoort. Als een kind een boek uit heeft, wordt een vlaggetje ingevuld en dat wordt op school opgehangen. Hoe meer vlaggetjes, hoe meer er is gelezen. Ook worden de kinderen na elk boek bevorderd. Z kunnen opklimmen in rang van soldaat tot korporaal. Rond Pasen komt de leesconsulent met De Generaal de oorkondes en medailles uitdelen.</p> <p>Maart 2018: Groep 3 en 4: Workshop boeken kiezen en beoordelen</p> <p>Maart 2018: Groep 1/2 : introductie van een prentenboek dat aansluit bij het thema 'De wereld om je heen'. Ook worden voorbeelden gegeven voor het maken van een verteltafel rondom het project.</p> <p>Maart 2018: Groep 3-4: workshop boeken kiezen en beoordelen.</p> <p>April 2018: afsluiting en uitreiking oorkondes leesproject 'operatie b-day'</p>
Basisschool St. Laurentius	<p>Basisschool Joannes en Laurentius hebben dezelfde leescoördinator.</p> <p>Februari 2018: Ook hier werd het leesproject 'Operatie B-day' geïntroduceerd. Daarnaast een collectie boeken voor bij het project geleverd.</p> <p>April 2018: Afsluiting en uitreiking oorkondes leesproject 'operatie B-day'</p>
OBS de Duizendpoot x	Doel: Boekenkring als voorbeeld in alle groepen. Aansluiten bij de thema's die schoolbreed

	<p>worden uitgevoerd. In de bovenbouw ook mediawijsheid meenemen. Daarnaast ouders en leerkrachten stimuleren door het geven van boekentips met leuke lessuggesties (Elke maand per maand enkele boeken voor een bepaalde leeftijdscategorie)</p> <p>Elke maand: twee nieuwe boeken bespreken met les tips en een stukje voor op het ouderportaal.</p> <p>Oktober 2017: Introductie thema dieren in alle groepen:</p> <p>Onderbouw: Aan de hand van een liedje uit een liedjesboek over dieren kennis testen van de kinderen over bekende en minder bekende dieren. Daarna een dierspel gespeeld waarbij meteen het liedje werd aangeleerd.</p> <p>Middenbouw: Boeken ganzenbordspel gespeeld met dierenboeken.</p> <p>Bovenbouw: Workshop informatievaardigheden gegeven aan de hand van opdrachten over dieren.</p> <p>November 2017: Jurylid tijdens de eerste ronde van de Nationale voorleeswedstrijd.</p> <p>Voorjaar 2018: Thema kunst.</p>
Montessori Weert	<p>Doel: Stimuleren van de boekenkring. Presenteren van verschillende werkvormen voor leespromotie. Bibliotheekbezoek kleuters met ouders.</p> <p>Januari 2018:</p> <p>Tijdens de Nationale Voorleesdagen voor alle peuters het prentenboek van het jaar 'Ssst de tijger slaapt...' op een interactieve en muzikale manier voorgelezen met gebruik van het vertelkastje en allerlei attributen om het verhaal na te kunnen vertellen/spelen.</p> <p>Februari 2018: Workshop Boekenkring voor de leerkrachten</p> <p>April 2018: Bibliotheekbezoek 4 kleutergroepen: Speurtocht door de bibliotheek samen met de ouders.</p>
Odaschool	<p>Januari 2018: Tijdens de Nationale Voorleesdagen voor alle peuters van POV 'de Rakkertjes' het prentenboek van het jaar 'Ssst de tijger slaapt...' op een interactieve en muzikale manier voorgelezen met gebruik van het vertelkastje en allerlei attributen om het verhaal na te kunnen vertellen/spelen.</p>
Uitkijktoren	<p>Doel: Boeken en bibliotheek betrekken bij thema gerichte projecten</p> <p>September 2017: Afsluiting zomerlezen</p> <p>Oktober 2017: 2 groepen 1 en 2 bezoeken de bibliotheek als afsluiting van het project over communicatie. De kinderen krijgen een rondleiding en er wordt afgesloten met het boek 'Beer is op vlinder', dat allerlei aspecten van communicatie laat zien.</p> <p>Januari 2018: Nationale voorleesdagen: In 2 BSO groepen het boek Ssst ... de tijger</p>

slaapt' interactief voorgelezen.

Ssst... de tijger slaapt: POV De Rakkertjes

Operatie B-day: leesproject Basisschool Laurentius en Joannesbasisschool

